



EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

Meddelande 201

Meddelande från kommissionen - TRIS/(2024) 3463

Direktiv (EU) 2015/1535

Anmälan: 2024/0388/SE

Vidarebefordran av den anmälade medlemsstatens (Sweden) svar på från Portugal.

MSG: 20243463.SV

1. MSG 201 IND 2024 0388 SE SV 08-01-2025 19-12-2024 SE ANSWER 08-01-2025

2. Sweden

3A. Kommerskollegium
Box 6803, 113 86 Stockholm
Sverige
Tel: 08-690 48 00
epost: 1535@kommerskollegium.se

3B. Socialdepartementet
Postadress: 103 33 Stockholm

4. 2024/0388/SE - C51A - Drycker

5.

6. Den svenska regeringen välkomnar möjligheten att bemöta Portugals invändningar mot förenligheten av gårdsförsäljningstillstånd med reglerna för den inre marknaden. Regeringen har noga utrett frågan och är beredd att utveckla varför förslaget inte behöver ändras för att respektera EU-rätten.

Inledningsvis vill regeringen understryka att gårdsförsäljningen inte kan ses som en del av det svenska detaljhandelsmonopolet. Ändringarna i alkohollagen rör inte de bestämmelser som reglerar Systembolagets funktionssätt. Den modell för gårdsförsäljning som nu är aktuell innebär att aktörer som tillverkar alkoholdrycker i Sverige under vissa förutsättningar ges en möjlighet att på tillverknings- eller odlingsstället sälja sina alkoholdrycker vid sidan av Systembolaget. Med de villkor och begränsningar som ska gälla avseende karaktär och omfattning utgör sådan försäljning inte vanlig detaljhandel. Sett i detta perspektiv är det tydligt att tillåtligheten av regleringen ska prövas i förhållande till reglerna om handelshinder i 34 FEUF och inte till reglerna om handelsmonopol enligt artikel 37 FEUF.

Vidare vill regeringen framhålla att de villkor som uppställs för tillstånd att bedriva gårdsförsäljning inte motiveras av ekonomiska skäl, utan har som huvudsakligt syfte att skydda folkhälsan och den allmänna ordningen. De ska alltså säkerställa att gårdsförsäljningen inte undergräver målen med den svenska alkoholpolitiken.

Sveriges restriktiva alkoholpolitik avspeglas i bland annat regler som begränsar tillgänglighet och marknadsföring, liksom i hur alkoholprodukter beskattas. De bestämmelser som begränsar hur gårdsförsäljning får bedrivas är de som bedöms vara nödvändiga för att förena reformen med den svenska folkhälsopolitiken.

Genom krav som innebär att gårdsförsäljning tydligt knyts till besöksnäring och mindre lokal produktion säkerställs att försäljningen kommer att vara av sådan begränsad omfattning vad gäller utbud att den inte utgör ett alternativ till Systembolagets detaljhandel. Ett besök ska alltid innehålla ett kunskapshöjande arrangemang och det som eventuellt



EUROPEAN COMMISSION

Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs
Single Market Enforcement
Notification of Regulatory Barriers

köps har karaktären av mindre souvenirer som kunden kan ta med sig hem. Begränsningar av hur mycket som får säljas till en kund per köptillfälle, till vilket pris och under vilka tider, begränsar tillgängligheten och säkerställer därmed ett fortsatt högt skydd för folkhälsan.

Det är således den svenska regeringens uppfattning att de begränsningar som ska gälla inom ramen för gårdsförsäljningen kan rättfärdigas enligt artikel 36 FEUF. Det handlar inte om någon godtycklig diskriminering eller förtäckt handelsbegränsning. Syftet med begränsningarna är att skydda folkhälsan inom ramen för den restriktiva svenska alkoholpolitiken. Denna slutsats påverkas inte av att begränsningarna i viss utsträckning även bidrar till reformens syfte, som är att främja turism och lokal produktion, inte minst på landsbygden. EU-domstolen har klargjort att bara för att ett regelverk även eftersträvar andra syften än de som anges i artikel 36 FEUF behöver inte åberopande av ett skäl som anges i artikeln ha missbrukats och utnyttjats för att diskriminera varor från andra medlemsstater, se mål C-198/14 Visnapuu om gårdsförsäljningen i Finland. Domstolen har också godtagit att exempelvis nationella spelregleringar använts för att bidra till landsbygdens utveckling, se målet C-212/08 Zeturf.

Det är emellertid självklart inte möjligt att på förhand med full säkerhet kunna bedöma konsekvenserna för folkhälsan och den inre marknaden. Regeringen tar denna osäkerhet på största allvar och har därför föreslagit en tidsbegränsad reform. Om det skulle visa sig att försäljningen utvecklas på ett annat sätt än vad som förutsatts måste det få konsekvenser i form av att regleringen justeras eller upphävs. Regeringen kommer därför att utvärdera regelverket mot slutet av försöksperioden och därefter besluta vad som ska gälla för fortsättningen.

Avslutningsvis, vad gäller proportionalitetsprincipen, vill regeringen framhålla att det inte föreslås några andra begränsningar än dem som är nödvändiga och som sammantagna utgör förutsättningen för att kunna tillåta gårdsförsäljning i Sverige. Det vore inte möjligt att beakta de skäl rörande folkhälsa och allmän ordning som åberopats om tillståndsinnehavarna samtidigt fick erbjuda ett brett utbud av produkter under former som i praktiken konkurrerar med detaljhandelsmonopolet. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att den modell för gårdsförsäljning som nu är aktuell är proportionerlig.

Sverige vidhåller sammanfattningsvis att de anmälda lagförslagen är förenliga med EU-rätten.

Europeiska kommissionen

Kontaktadress Direktiv (EU) 2015/1535

e-post: grow-dir2015-1535-central@ec.europa.eu